

Vraag A. Nijburg aan GGD

De gemeente stelt in het raadsvoorstel, dat er landelijk lopende onderzoeken (o.a. maart 2015) zijn naar de risico's van intensieve veehouderij op de volksgezondheid. De meeste resultaten zullen in 2016 bekend worden.

Weet jij iets van de achtergronden, c.q. resultaten van deze onderzoeken? Is het wijs daarop te wachten? Ik begrijp dat er dan nog niet meteen regelgeving is, maar als de effecten dermate ernstig zijn zou ik liever van tevoren maatregelen treffen, dan achteraf constateren dat we het anders hadden moeten doen.

Beantwoording J. de Wolf

Geachte heer Nijburg, beste Anne,

Graag reageer ik op je vraag over het landelijke lopende onderzoek over risico's van intensieve veehouderijen op de volksgezondheid.

Het onderzoek heet officieel: 'Onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO). Zie ook de informatie op de website van het RIVM:

http://www.rivm.nl/Onderwerpen/V/Veehouderij_en_gezondheid/Onderzoek_veehouderij_en_gezondheid_omwonenden_VGO.

Op de website wordt duidelijk gemaakt wat er wordt onderzocht en wanneer de resultaten van het onderzoek bekend zijn. De resultaten van het totale onderzoek komen naar verwachting halverwege 2016 naar buiten.

Een gedeelte van het onderzoek over COPD en astma is afgerond en deze resultaten zijn al naar buiten gebracht. Samengevat wordt er geconcludeerd dat er in de directe omgeving van intensieve veehouderij minder COPD en astma voorkomt. En als mensen al COPD of astma hebben blijken ze daar dan meer last van te hebben en bijvoorbeeld vaker medicijnen te moeten gebruiken. Het gaat dan om mensen die in een straal van minder dan 500 m. van een of meerdere intensieve veehouderijen wonen.

In het definitieve onderzoek zal hopelijk meer duidelijk worden of de meer hinder die COPD- en astma-patiënten ervaren ook direct is toe te schrijven aan de omringende bedrijven. Ook zal er meer duidelijkheid komen over de vraag aan welke stoffen van dit type bedrijven mensen in de omgeving van intensieve veehouderijen worden blootgesteld en op welke afstand ervan.

Het is altijd een lastige vraag of het zinvol is om te wachten op de resultaten van dit onderzoek. De praktijk laat onder meer zien dat onderzoeken nogal eens gemakkelijk uitlopen en de resultaten pas laat worden gepubliceerd. We weten niet wat er uit de onderzoeken naar voren komt en we weten ook niet wat dit dan voor consequenties heeft voor wet- en regelgeving.

De verwachting is niet dat er hele ernstige resultaten uitkomen, vergelijkbaar met de Q-koorts. Want dan hadden we daar als GGD'en in Nederland al lang duidelijke signalen over gekregen.

Als GGD'en hanteren wij, uit een oogpunt van voorzorg, in onze adviezen aan gemeenten een afstand van 250 m. tussen een intensieve veehouderij en burgerwoningen. Dit GGD-advies wordt door gemeenten en Rijk niet ondersteund. Zij vinden dat daar nu te weinig wetenschappelijk bewijs voor is. Wij hopen als GGD'en dat het VGO-onderzoek meer duidelijkheid geeft over de vraag wat een veilige afstand is tussen intensieve veehouderijen en burgerwoningen.

Het onderzoek zal mogelijk vooral meer duidelijkheid geven voor gebieden waar veel bedrijven en burgerwoningen redelijk dicht bij elkaar zijn gevestigd. In Brabant komt dit regelmatig voor.

In het onderhavige geval is de afstand tussen de te vestigen pluimveehouderij en de dichtstbijzijnde burgerwoning ongeveer 330 m. Vanuit gezondheid gezien ziet de GGD onvoldoende reden om vestiging van de pluimveehouderij te ontraden. En we zien daarom ook geen noodzaak om de gemeente te adviseren de besluitvorming uit te stellen totdat de resultaten van het VGO-onderzoek bekend zijn.

Met vriendelijke groet,

Jaap de Wolf,

senior beleidsmedewerker milieu en gezondheid

Team Milieu & Gezondheid

Tel. 038-4281440

E-mail: j.de.wolf@ggdijsselland.nl